

CENA: U pretplati za čitavu god. K 48.—, za polugodište K 24.—, tromesečno K 12.—, mesečno K 4.—, u maloprodaji 16 fl. pojedini broj. OGLASJ primaju se u upravi lista Piazza Carli i Tisak Jos. Krmpotića.

U Puli, četvrtak 12. decembra 1918.

Broj 1231.

Sredina IV.

Komentar „Tribune“ govoru jugoslavenskog regenta Aleksandra.

„Zbog onih istih načela, radi kojih je Italija toliko krvi prolela i u četiri dugerate godine podnela razmerno više žrtava nego i jedna druga zaračena država, nije pravedno, da budu životni interesi Italije na Jadranu, da budu opstanak i neovisnost stotina tisuća Talijana, rasejanih na drugoj strani, novim žrtvama i gubitni od nepomisljivosti države još neizgrađene, inferiorne i po historičkom pravu, po kulturi i obrazovanosti, države, čiji su se sinovi za rata hrabro borili protiv saveznika, da obrane stvar carstva. — Italija ne pita usprkos svega toga ništa drugo do da se s Jugoslavenima solidno sporazumi, i to poštujući ona nacionalna načela, koja Aleksander srpski pominje, ali Italija traži također, da njezina prava ne budu gažena, da joj plodovi pobjede ne budu pronevereni te da prolivena krv, žrtve, strašne borbe za slobodu sveta budu barem osigurale slobodu Talijana na drugoj strani.“

Jugoslavensko školstvo u Istri.

(Svršetak.)

Što se tiče općenito Istre moramo reći, da je u Istri bilo na talijanskim školama 369 učitelja, a u njihove je škole polazilo 20.417 dece, tako je na 1 talijanskog pokrajinskog učitelja otpadalo 56 dece, a na svako 395 stanovnika talijanskog općevnog jezika došao je 1 talijanski pokrajinski učitelj.

Na jugoslavenskim je školama bilo namešteno 304 učitelja, a ove je škole polazilo 20.754 dece. Na 1 hrvatskog učitelja došlo je 68 dece a 1 naš učitelj na svako 720 stanovnika Jugoslavena.

Kada bi i na 1 jugoslavenskog pokrajinskog učitelja otpalo 56 dece, kako je to bilo na talijanskim školama, onda bi na jugoslavenskim školama moralo biti namešteno 378 učitelja, a bilo ih je 304.

Kada bi i na svako 395 stanovnika Jugoslavena došao 1 jugoslavenski učitelj, kako je to kod Talijana, onda bi u Istri moralo biti 606 jugoslavenskih učitelja, a bilo ih je samo 304.

U Istri je bilo svih pokrajinskih učitelja 673. Kad bi ih ove podelili prema postocima narodnosti — kako to tobože službeni papir, t. j. 40% Talijana i 60% Jugoslavena, onda bi u Istri od ovo 673 učitelja moralo biti 269 učitelja Talijana, a bilo ih je 369, a jugoslavenskih bi moralo biti 404, a bilo ih je samo 304.

Sve dece u Istri bi moralo biti 61.439, a škole je polazilo ukupno 49.386 dece, dakle je 12.053 dece bez škole; pošto je i sama talijanska stranka priznala, da treba u Istri otvoriti 60 jugoslavenskih škola, to je jasno, da su ovo 12.053 dece, koja ne polaze školu, jugoslavenska deca.

Budući su Talijani imali u rukama zemaljski odbor, koji se je brinuo samo za talijanske škole, davali su Jugoslavenima samo ono, što je bilo najnužnije potrebno.

A kao da im to nije bilo dosta, otvarali su talijanske privatne škole u čisto hrvatskim mestima; tako n. pr. u Sošićima, Krmedu, Bokordićima, Banjolama, Pomeru, gdje topeće nema ni jedne obitelji, koja bi decem u kući govorila talijanski.

Da spasimo, što se spasti moglo i dalo, morali smo i mi gledati da otvorimo naše zasebne škole. Naše školsko društvo Družba sv. Cirila i Metoda uzdržavalo je 43 zasebne škole, koje su imale 64 učitelja; te je škole polazilo 4125 dece, i ta su deca bila jugoslavenska, a deca talijanskih zasebnih škola bila su 98% jugoslavenskih roditelja. U tim su se školama samo odrodjivala.

Odlukom admirala Cagni moramo da u samom gradu Puli otvorimo naše škole, na kojima bi moralo biti namešteno 18 učitelja i 1 veroučitelj. Stalno je, da je kod stanovnika talijanske narodnosti u Puli toliko probudjena svest, da oni ne će svoju decu slati u jugoslavenske škole, kojima nije svrha odnrodjivanje talijanske dece, nego zaprećenje, da se jugoslavenska deca ne odrodjuju. Pre je rata u jugoslavenskim privatnim školama bilo 800 dece, i za ovu decu je eto bila utemeljena pokrajinska naša škola. Početkom oktobra 1918., kada se ponovno otvorila ova javna škola, upisalo se u istu 720 dece, i sada najjednom ova su deca ostala bez škole. Dok uređimo naše zgrade moraju naša deca gubiti vreme.

Usled zatvaranja nemačkih škola ostalo je općini na raspolaganje lepi broj zgrada i sredstava, tako da njihova obuka ništa ne trpi, a naša je škola u ulici Besengki zapremljena od talijanskog vojništva, te nam moramo moljati, da nam istu školu isprazne.

Isto je tako talijanska vojska zapremlila jugoslavenske školske zgrade u Buzetu, Pazinu i drugde, te su nam deca bez škole.

Na našoj školi u Puli namešteni kao učitelji Istrani, a ipak i za ove treba da moljatkamo talijansku oblast, da nam ih pusti u gradu Puli, jer bi morali otputovati iz Pule svi oni, koji su došli u Puljski kotar tekom rata.

Izjave Lloyd George-a.

Iz govora Lloyd George-a vojnicima, mornarima i avijatičarima: „Bivši nemački car mora biti povučen pred sud. Rat je bio zločin. Tko o tome dvojiti? To je bio strašan zločin, grozan što se tiče načina, kako je bio bezobzirno zamišljen, strašan i što se tiče načina, kako je rat bio izazvan. Bio je zločin glede svog razvitka, zbog prodora u državu bez obrane, zbog strašnog i nada sve brutalnog postupka s tom malom državom. Valja znati, da je ugovor, koji je jamčio neutralnost Belgije bio nazvan „komadom papira“. Očito je, da je rat bio zločin. Činjenica, što su se sve nepravde bile počinjene u ime rata, te što su pokrivene carskim zapovedima jednog autokrata ne menjaju blavstvo rata, koji je bio strašan zločin, gadan zločin, zbog koga je na milijune najboljih mladića Evrope bilo ubito, osakaćeno — to je bio zločin, koji je nebrojene porodice bacio u tugu i žalost. Pa zar da nitko ne bude sad odgovoran? To ne bi doista bilo ni po božjoj ni po ljudskoj pravdi. Osobe odgovorne za taj atentat protiv čovečanstva ne smeju ostati nekažnjene zato, što su njihove glave bile okrunjene, kada su počinili te zločine. Britanska je vlada predložila svojim jurekonsultima pred nekoliko sedmica pisanje o krivnji bivšeg nemačkog cara i njegovih ortaka s gledišta kriminalnoga, te je pozvala engleske juriste, da pitanje prouče. Svi su pravnici jednodušno izjavili, da mora međunarodni tribunal suditi bivšem caru i njegovim ortacima zbog ovog rata. Vlada će britanska uložiti na mirovnoj konferenci sav svoj upliv, da mu se sudi.“

Novo jugoslavensko kraljevstvo.

Drugoga decembra ove godine rodilo se novo kraljevstvo; kraljevstvo zgodno položeno, lepo, bogato; kraljevstvo, koje će biti moćno i na kopnu i na moru, a slavno po celom svetu od neba do zemlje.

„Kraljevina Srbija“ i „Država Slovenaca, Hrvata i Srba“, slije su se, stopile su se u jednu novu državu. Ona se službeno zove „Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca“. Službeni je naslov njenog kralja „Kralj Srba, Hrvata i Slovenaca“. Sadanji se kralj zove Petar Prvi, Karagjorgjević. Ovog slavnog, starog, izmučenog umnika i junaka često zamjenjuje njegov slavni sin, kraljević Aleksandar, kojeg obično zovu „regentom“ ili upraviteljem kraljevstva.

U praksi će se njihovo kraljevstvo zvati „Jugoslavijom“ obrprijlike onako, kako što „Severoameričke udružene države“, što ih je stvorio narod engleskog jezika, u praksi zovu „Unijom“ ili prosto „Amerikom“. A kralj će se njihov u praksi zvat: „jugoslavenskim kraljem“.

Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca ili Jugoslavija jeste u isti mah i Velika Srbija i Velika Hrvatska i Velika Slovenija, jer obuhvaća i sve Srbe i sve Hrvate i sve Slovence.

U njihovom će novom kraljevstvu biti jednaka i slobodna sva tri plemena: Srbi, Hrvati i Slovenci; biće jednake i slobodne sve tri zastave: srpska, hrvatska i slovenska; biće jednake i slobodne sve tri vere: katolička, pravoslavna i muslimanska; biće jednaka i slobodna obadva pisma: latinsko i ćirilsko. Svi stran. narodi, koji će živeti međunijima razasuti u većim ili manjim hrpicama biće slobodni u svom narodnom, društvenom, verskom, crkvenom, prosvetnom i gospodarskom životu.

Za njihovu će se novu državu izraditi nova državna zastava i novi državni grb.

Njihovo će kraljevstvo biti jedinstvena država, to jest biće jedna jedina država, a ne će biti složena od više manjih država, kao što je na primer, po kojoj na monarhija bila složena od dviju država: Austrije i Ugarske.

Njihova će nova država biti demokratska država, to jest, u njoj će odlučivati njihov narod, puk, radni ljudi, a ne gospoda, plemići i bogataši. Narod će izabirati zastupnike u sabor, a vlada će biti ovome saboru odgovorna. Kod izbora će glasovati svaki odrasli i pošten čovek; svaki će imati samo jedan glas; glasovaće on sam, a ne ko drugi za njega, i glasovaće tajno, a ne glasno. Ovi će izbori biti proporcionalni ili srazmerni. Što to znači? To znači da će broj zastupnika jedne stranke zavisiti o broju glasova, što će ih ta stranka dobiti u celoj državi. Na taj će način i Slovenci i Hrvati i Srbi, i katolici i pravoslavni i muslimani, i pravaši i naprednjaci i radikalji i socijalisti itd. imati u saboru baš toliko zastupnika koliko im pripada prema broju glasova, koje će dobiti u svim izbornim kotarima po celom kraljevstvu. Ovaj je način izbiranja za nas još sasvim nov, pa će se sigurno naći vešto pero, koje će ga narodu razjasniti.

(Nastaviće se.)

Domaće vesti.

Otvorenje hrvatskih škola u Puli. Od ponedjeljka dalje otvorene su naše škole na Monte Grande, u Via Verudella br. 20, u Via Sissano (Villa Stipek) i u Narodnom Domu.

Oni roditelji, koji su upisali svoju decu za školu u Via Besenghi neka šalju decu u školu u Narodni Dom. Škola u Via Besenghi je još zapremljena od vojništva, za to ne možemo ovu školu za sada otvoriti.

Što pre otvorit ćemo školu i u Šijani. Roditelji, šalžite Vašu decu u naše škole! Hrvatska čitaonica u Vinkursnu pozivlje sve članove na glavnu skupštinu, koja će se obdržavati u nedelju, dne 15. o. m. u 3 sata posle podne u prostorijama čitaonice. Za odbor: Anton Rosanda.

Dnevne vesti.

Talijansko ministarsko veće. Ministarsko se talijansko veće sastalo 8. o. m. Odsutni su ministri Berenini, Miliani i Del Bono. Ministar predsednik Orlando je informirao o odlukama na sastanku u Londonu. Ispitivanje „novih problema“ izvan londonskog pakta, koji su pobudili pažljivost vlada i naroda usled naše velike pobjede, bile su uzrokom, te su vlade saveznika stvorile odluke, o kojima ovisi konačna odluka u pogledu tih problema. Lako je shvatljivo, da su savezničke vlade htjele pre nego odlučiti ispitati stvar, da mogu popratiti novim dokazima i novim faktima sveto Italije, koje se ispoljava usprkos svemu u svečanim, svakdašnjim i spontanim manifestacijama.

Idu moljati. Stigli su 4. t. m. u Rim dva delegata otoka Krka — „dell'isola dalmata di Veglia“: dr. Stefano Nicolò Petris i dr. Oddone Pozzi-Balho da mole, da i otok, kojega su interesi i sudbina usko vezani s Venecijom i Rekom, bude deo obitelji talijanske zajedno s drugim sad spašenim zemljama.

Ebert predsednik nemačke republike. Ebert je bio imenovan predsednikom nemačke republike. Svi su članovi eksekutivnog odbora napušeni od radnika i vojnika.

Foch priznaje češko-slovačku vojsku. Brzojavka maršala Foch-a priznaje češko-slovačku vojsku kao deo antantne vojske.

Wilson u Rimu. Osigurava se, da će predsjednik Wilson stići u Rim posebnim vlakom nedjelju 22. decembra u 11 sati. Predsjednik će se zadržati u Rimu tri dana, gdje će biti gostom u Kvirinalu.

Wilson i sloboda mora. Jedan radiotelegram sa broda George Washington kaže, da je predsjednik Wilson s interesom pročitao izjavu Churchilla o supremaciji Engleske na moru, ali nije dao nikakvog komentara. Drži se, da će predsjednik Wilson izreći svoj sud s obzirom na to, čim stigne u Francusku ili za sastanka s antantnim državicima pre mirovne konferencije.

Protunemačke demonstracije u Pragu. Agencija češko-slovačke štampe javlja potankosti o protunemačkim demonstracijama od 1. dec. u Pragu. Popodne istoga dana dodjose na Graben neki časnici s velikim nemačkim kokardama na kapi. S njima su šetali građani okičeni kokardama. Česi se u prvi mah začudiše, a kasnije ih pozvaše da skinu kokarde. Časnici su bezobrazno odgovorili. Policija je odmah uapsila glavne provokatore. Ljudstvo se na to umirilo. Zna se sigurno, da se radi o širokoj organizaciji. Provokatera je bilo sva sila — svi su bili oboružani samokresom.

Poznanjska se ujedinila s Poljskom. U Poznanju je proglašeno ujedinjenje pruske Poljske s novom poljskom državom. Grad je okičen zastavama — svi zvonovi zvone. Ovih je dana otvoren i poljski sabor. Poznanjski nadbiskup je govorio te istaknuo zasluge pape i Wilsona prema poljskom narodu. Odaslane su brzopuzne papi, Lloyd George-u, Orlandu, Clemenceau-u, maršalu Foch-u, uništitelju pruskog militarizma, te vladi češkoj i jugoslavenskoj.

Dr. Beneš o češkoj republici i Jugoslavenima. Dopisnik „Gazette de Lausanne“ posetio je u Parizu dra. Beneša, izvanjskoga ministra čehoslovačke republike, koji mu je izjavio, da se republikanska forma u čehoslovačkoj odredila za to, što se je za nju izjavio ceo narod. Radi toga forma države odgovara posve volji naroda. Burjanova nota o federalizaciji Austrije došla je prekasno. Engleska je vlada od Austrije tražila još više. Kad se u Beču doznalo 14. augusta, da je engleska vlada priznala čehoslovačku državu, videli su, da je došao čas njihove propasti. Dr. Beneš je dalje govorio o odnosu sa drugim susednim državama i narodima. Za Nemce je rekao, da će uživati sva prava u Češkoj, te da će imati svoje škole i sveničlište u Pragu. Ugarska mora da udovolji željama Slovaka, koji hoće ujedinjenje s Česima. S Jugoslavenima pak hoćemo da živimo u najtešjim odnosajima, a tako i sa Poljacima. Tako će se stvoriti jedan blok u srednjoj Evropi, jači od bivše Austrije, koji će moći krotiti pangermanstvo.

Tri dana kod sina.

Napisao: Josip Kozarac.
(Konac.)

Nato je došlo i linije, i po želji starčevoj nije se baš ni naoblačilo, a kamo li da je padalo, te oni božjom pomoću pošli u Osijek i sretno se s kožom vratili natrag.

Sada je bilo večernjega razgovora! Najprvo, kako je u ovom selu, pa kako u onom, pa napokon, kako je u Osijeku.

Pred majstorovom kućom sastaje se na večer divan, bog si ga znao od kada. Tu se je u onom bezazlenom, naivnom načinu prorešetao i svetak i petak, i vrbac i bravac, dok na posljertku ne bi majstor ustao sa tronoga i rekao:

— Nije fajde, ljudi, — devet, u krevet!
— Pravo veliš, majstore, devet, u krevet!

I nato svi poustaju i razidju svojim kućama, da se sutradan opet svi sastanu, da se po stotiput o jednom te istom porazgovore i kako juče, tako danas, tako sutra, tako prekösutra . . .

Poslije takovoga sna nije starac mogao dulje ostati kod sina; ono čuvstvo novosti i znatiželjnosti, koje ga je k sinu dovelo, ishlapilo brzo kao magla spram pomisli na svakidašnji domaći život. Cisto mu se nasmiješila duša, kada je odlučio, da će danas pošto-poto otići odavde — ravno na svoj kućni

Centralno ministarstvo. Beograd, 7. Rad oko sastavka centralnoga ministarstva već je u punome jeku i očekivati je danomice sastav zajedničkoga centralnoga ministarstva cele države SHS. Aktuelno je pitanje ministra predsjednika, ali kako danas stoji stvari Pašić će biti izabran i predsjednikom zajedničkoga ministarstva. Dr. Trumbić i dr. Korošec ući će takodjer u novo ministarstvo. Očekuje se dolazak Pašića u Beograd, komu će se odmah poveriti i sastav zajedničkoga ministarstva.

Wilson u Pragu. „Ponedjelnik“ doznaje s upućene strane, da će se predsjednik Wilson zadržati u Evropi oko deset nedana, te da će takodjer doći u Prag.

Solf prosveduje protiv češko-slovačkih okupacija. Solf, državni tajnik vanjskih posala je predao vladi češko-slovačkoj oštar prosved protiv zaposednuća nekolicom općina u gornjoj Austriji po češko-slovačkim četama. Nota kazuje, da je narod silno razjaren zbog toga, da ga vlada ne može uz najbolju volju umiriti te da ne uzima na se nikakve odgovornosti za slučaj, da narod ustane na obranu.

Zemljišne reforme u Češkoj. „Pravo Lidu“ publicira program čeških socijalista s obzirom na reformu zemljišta. Svi veliki posedi bit će vlasništvo države, koja će ih kasnije razdeliti seljacima, razmerno prema broju članova obitelji. Ono što ostane obradljivo će država, koja će odbivši troškove dobitak razdeliti medju radnike i činovnike. Velikim posednicima će biti zajamčen prihod sa strane države.

„Goeben“ u rukama antante. Admiralski izveštaj iz Londona veli, da su se sve ratne turske ladje predale saveznicima, te da se nalaze u Zlatnom Rogu i Carigradu. I bivša nemačka oklopljena krstarica „Goeben“ se predala, te se sada nalazi u Stenil na Bosporu. Ruske ratne ladje s nemačkom momčadi bile su predane antanti, i to: drenought Volja bivši Imperator Aleksandar III. i šest torpedolovaca, 4 nemačke podmornice, 3 od tih su poslana u Ismid u mramornom moru.

Otto Bauer o češko-slovačkim aspiracijama. Otto Bauer, tajnik izvanjskih poslova nemačko-austrijske vlade u Beču se je ovako izrazio dopisniku milanskog „Secolo“ glede češko-slovačkih aspiracija: „Jasno je, da Česi vrše ekonomsku presiju na nas, da nas prisile, da izjavimo našu nesebičnost u pitanju Nemaca u Češkoj, da mogu smesta urediti državu češko-slovačku unutar granica bivše kraljevine Češke. Mi — kažem iskreno — ne želimo da češkim ambicijama žrtvuemo 3 milijona i po Nemaca. Mi polazimo uvek sa stanovišta, da će se sudbina ovih naših sunarodnaka odlučiti plebiscitom. Na prigovore sa strane Čeha, da su naše statistike, što se tiče Nemaca u Češkoj, krive, odgovaramo, neka se pita volja naroda — neka se vrši plebiscit.“

Nova vlada u Španjolskoj. Nova je vlada ovako sastavljena: Romanones, predsjednik i ministar vanjskih posala; Berenguer, min. rata; Chacon, min. ratne mornarice; Rosello, min. pravde; Cortina, min. javnih radnja; Salvatella, min. nastave; Calbeton, min. financija; Amaldo Gilmeno, min. nutranjih posala; Argente, min. za aprovizaciju.

Marghiloman u Istrazi zbog mira u Bukareštu. Rumunjska je vlada odlučila, da se povede istragu protiv Marghilomana i drugova, koji su optuženi s izdaje, što su potpisali nepravedni mir u Bukareštu.

Atentat na predsjednika Portugala. Neki je čovek odapeo hitac iz samokresa na predsjednika republike portugalske, ali ga nije pogodio. Nepoznati je čovek bio uapšen.

prag. Ohrabren tim slatkim čuvstvom, reče sinu bez okolišanja, da danas odlazi.

— Ostario bih prvo reda, da još jedan dan tu ostanem. Taj život nije za nas stare ljude: mi smo navikli polako živjeti, a ne letimice kao ti. Kakav je to život, kad ti ne znaš, ni što je dan ni što je noć. Ne znam, kada sam zadnji put plakao, al eto, sada bih morao proplakati motreći ovo dva-tri dana taj jedan tvoj život. . . A ovamo ja mislio, ti si gospodin, ti si sretan! Oprosti mi, što sam te tjerao, da učiš; možda sam ja više kriv, nego ti. Da si ostao pod svojim krovom, bolje bi ti bilo. . . I onda znaš ne mislim ti na zao učinak, nemoj mi više slati ono 30 forinata mjesečno, — kada sam već zgriješio proti tebi, sada ti valjda smijem priuštiti, da onaj jedan sat na dan, što ga radiš za mene, otpočivaš, — to ti je sve, što ti ja još mogu dati. . . I onda, znaš, ostani s Bogom! Tko zna, hoćemo li se još vidjeti. . . Ako ja prvo umrem, znam, ti ćeš doći, da me vidiš, — ali umreš li ti prvo, oprosti, ja teško ga ću moći do tebe — tko bi mene doveo kroz tu Sodomu i Gomoru.

I nato se Otac i sin do sita isplakaše, padši jedan drugomu oko vrata. A kada se isplakaše, odoše svečano i mučeći do kolodvora, odakle za čas-dva sopteča željeznica odnese starca onomu svetomu, rodnomu pragu, koji nam je to miliji, što je bliži čas, kada ćemo se za navijek s njime rastati.

Poincaré i Clemenceau u Metzu. Poincaré, predsjednik francuske republike i Clemenceau, ministar predsjednik, predsjednik senata Dubost, predsjednik komore Deshanel i ministri su otputovali 8. o. m. u Metz.

Prosved proti zaposednuća Mosty. Državno je veće prosvedovalo protiv zaposednuća Mosty-a po češko-slovačkim četama.

Drage okupacije. Ministarstvo vanjskih posala narodnog veća u Beču prosvedovalo je kod narodnog Veća u Ljubljani protiv okupacije Radgone i Spielfolda sa strane jugoslavenskih četa. Na tu je notu sledio odgovor, da Radgona i Spielfeld pripadaju po pravu Jugoslaviji, te da je njihova okupacija prema tome sasvim na mestu i opravdana.

Zarobljenici u Rusiji. Po vestima stiglim u Beč iznosi broj zarobljenika bivše monarhije, koji su još u Rusiji, oko 800 tisuća.

Ucviljenim srcem javljamo prijateljima i znancima prežalosnu vest, da je naš nezaboravni suprug, odnosno otac, sin i brat

Martin Radeka pok. Martina

nakon kratke, ali teške bolesti, u utorak dne 10. o. m. u 37. godini života blago u Gospodinu preminuo. Sprovod milog pokojnika krenuće danas, u četvrtak 10 sati prepodne iz k. se žalosti na mesno groblje u Lobariki.

Lobarika, dne 12. decembra 1918.
Puma rođ. Zentzerović, supruga. Meko i Martin, sinovi.
Puma i Danica, kćeri. Marija, majka. Vid, brat.

Mali oglasnik

- Iznajmljuje se soba s pokuštvo za jednog gospodina. Via Zaro broj 14, II. kat ilevo. 142
- Traži se sluškinja. Nastup odmah. Uplatiti se Via Stancovich br. 15, I. kat desno. 144
- Prodaje se repu, pokuštvo i druge stvari uz jeftinu cenu. Via Ercole broj 40. 145
- Prodaje se 1 svinja i 1 koza muzara. — Tivoli broj 1. 146
- Prodaje se pokuštvo. — Via St. Martino broj 83. 147
- Iznajmljuje se soba sa dva kreveta. — Via Muzie broj 59. 149
- Kao pazikuće preporučaju se dve poštene obitelji bez dece. Uplatiti se kod uprave lista. 150
- Prodaje se odelo i cipele za žene i decu, pokrivač sa krevet, košulje, staklo za prozore, sapun, žigice, papiga sa krljekom, manje i veće kutije za šetire, itd. osobito za seljake. Via Ostilla 3, I. kat. Razgledati od 9—12 i 1—5. 151
- Prodaju se 1 violina, 1 gitara i 1 citara. Via Petilla 4. 152

OGLAS.

Preporuča se sl. općinstvu upravo prispeo izvršno

maslinovo ulje

uz umerenu cenu.

Dominis,
Via Marianna 7.

O suncobranu i kišobranu.

Ne znamo, kome da dademo prednost, da li suncobranu ili kišobranu. Obadva su potrebna i korisna, samo što je, kod dama i slikara većma u mijosti suncobran nego kišobran. Svaki će slikar posvedočiti, da je suncobran, bio on kojemu drago boje, pravo čudovište, bez kojeg ni obala, more, kupališni park, i trkalište bilo mrtvo i prazno. Ova stvarca, kojom gospogje i gospogjice pobedonosno i graciozno zamahivaju nad svojom glavom, dočarava toplinu i život u bezbojnost vode i u sivoću sjipinih okoliša. Sa ružičastog suncobrana talasaju i drhću ružičasti odrazi na lepo lice žensko, pa i dalje preko obale mora, tako da slikari impresionizma čitavo područje smatraju ružičastim, te se u ružičastu boju smrtno zaljube. Doduše ovo je lepo, dirljivo, i zamamno, ali još je lepšim more u sjaju jutarnjega i podnevnoga sunca, kad lepe zastupnice večnog žensstva u elegantnim kostimama šeću obalom pod crvenim suncobranom, kao zamamne kćeri božice Apodete, i počinju lakomisleni igru sa srcem muškaraca.

Nesumnjivo je i kišobran vrlo dragocen. Pošto ga rastvaramo, kad nebo plače nad zlim činima ljudi, to on svojom crnom bojom izražuje plačnobolno raspoloženje. Svakomu, tko mu se poveri, da se zaštiti od nebeskih suznih mlazova, on je u istu mah vrlo hvaljeno sredstvo starih romanovaca, da služi kao uvod u veseli i zasoljeni grokac kojeg braka.

CENA lista: U za čitavu god za polugodište mesečno K 4—, u list 16 fil. poj OGLAS prim upravi lista Pias Tisak Jos. K

Dudan
šateljstvom p
hvaljuje mno
da tako doka
neoboriva pr
zatim na ne
su u svojoj
ratati i obečav
lučke koncesi
nima. Govori
talijanska i
Sardinija, koj
himbenost i n
dokaz, koga
navode. To s
jane, koje do
t. j. „morlake
di razza lat
Jugoslavenima
civilizaciju Da
jedino latinsk
kasnije slobod
„italianissima,
do god. 1886.
posvećenje i
Dalmacija, al
književnosti,
bilo popraćen
pomenika dal
i projekcijama